Ч. 198 Второк 3 (15) вересня 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Компроміси виборчі.

Справа, о котрій хочемо тут поговорити, що правда, не дотикає нас безпосередно і навіть не стоїть в ніякій звязи з нашим краєм; она дотикає горішної Австриї і тамошного сойму краевого, але она єсть на стілько характеристична, що показує нам, як ґрупують ся тепер партиї політичні і як одні, що давнійше були міродайними для цілої Монархії слабнуть і упадають, другі же давнійше слабі приходять нині до сили і впливу. Хто би то був давнійше подумав, що межи ліберальною а клерикальною партиєю між Нїмцями може прийти до якогось компромісу?! А нині прийшло до того.

Орґан нїмецких лібералів N. fr. Presse дуже невдоволена з того компромісу і здогадуючись лиш, чи маючи може якісь певні дані, що той компроміс станув заходами президента міністрів гр. Баденїго каже так:

Треба бути справедливим і признати ґр. Баденїму, що він час, вільний від парляменту не проводить так невинно посеред занятий і розривки, як то виходило би з говірливих справоздань офіциялного дрота о его подорожи на побрежу. Нї, ще й по тріюмфуючім „Готов!", яке недавно тому заповіло закінчене переговорів угодових з угорским правительством, не позволив собі пан президент міністрів спочити на лаврах нарваних в Будапешті. Підчас коли в Горициї і Триєсті на пирах і поклінних принятях та при оглядан͡ю займавостий на око спиває солодощі власти і тому споживаню віддає ся як той, що не має часу до страченя, виходять в Лїнцу на верх овочі его політичної дїяльности підчас ферий. Звідтам іменно наспіло як-раз потверджене чутки, яка ходила вже від довшого часу о компромісї виборчім в горішно-австрийскій більшій посїлости, а клерикальна праса, подаючи услівя сего компромісу виставляє з вдячностию сьвідоцтво правительству, що до того компромісу прийшло під его міродайним впливом.

Дальших виводів, нарікань і жалів ліберального орґану не повтаряємо, бо як кажемо справа ся близше нас не обходить. Ми хотїли тут лиш вказати на сей незвичайний факт, що в справі виборів прийшло до компромісу межи такими впрост собі противними і ворожими партиями як лїберали і клерикали. Факт сей повинен отворити очи і нашим великим та малим політикам і показати їм, якими дорогами ходить иноді політика. Наші політики дуже часто чіпають ся легко і радо сеї або тої партиї політичної, не з розваги і не на основі комбінаций, опертих на певних премісах, а просто лиш длятого, що їм хвилело ся або та партия припадає до вподоби. Не довго треває а наші політики пошивають ся в . . . . дальше нехай самі докінчать. Так було н. пр. свого часу з партиєю молодоческою. Наші політики в Раді державній чіпили ся були Молодочехів. Навіть на вічах у нас малі політики, не маючи навіть доброго понятя о сїй партиї, горлами за приступленєм руских послів до Молодочехів і до утвореня якоїсь т. зв. славяньскої коаліциї. Недовго тревало і показало ся, що не лиш славяньска коаліция не можлива, але що навіть і Молодочехи самі клонять ся на сторону правительства, а про Русинів їм байдуже. Сего досьвіду за мало було нашим політикам і они відтак причепили ся до партиї Люеґера. Звістно, що руска депутация приїхавши до Відня поклонила ся насамперед Люеґерови, котрий на той час приняв еї ласкаво. І знову недовго тревало а показало ся, що Люеґерови і его партиї байдуже про руских політиків. Люеґер зблизив ся до правительства, а рускі політики знов пошились.

Що було раз і другий, то може повторити ся і третий, ба при таким розумі політичним як у наших політиків навіть і десятий. Нехай же ся нова комбінация в горішній Австриї буде нашим політикам наукою і осторогою; она може в найблизшим вже часї придати ся. Що же до самого сего компромісу то він станув на таких условях: 1) Ліберальна більша посїлість дістане з 10 мандатів — два для уміренних репрезентантів ліберального напряму; 2) лїберали обовязують ся не виступати з протестом против права вибору духовних посїдателїв пребенд (Pfründenbesitzer); 3) оба маючі вибрати ся посли зобовяжуть ся берегти повагу католицкої церкви і не виступати против консервативних в справах віроісповідних; 4) они зобовяжуть ся держати ся в краєвій господарці потрібної ощадности; 5) консервативну більшість ґрунтову вяже слово лиш тогди, коли долїшно-австрийска курия більшої посїлости, відступить консервативній меншости найдальше до 25 с. м. відповідне число мандатів.

---

4)

Пельопонез і Крета.

(Після записок нїмецкого туриста).

(Дальше).

IV.

В дорозї до ворохобників. — Турецкий табор. — Село Мурнїес коло Канеї. — В кретийских горах. — В першім селї межи ворохобниками. — В гостинї у ворохобників. — На зборах старшини революцийної.

З Канеї постановили ми піти в глубину острова до ворохобників. Ґенерал-ґубернатор Берович-паша, котрого ми просили о перепустку через турецкий кордон, сказав нам тогди: Прикро менї, що не можу взяти одвічальности на себе, коли хочете іти поза войсковий кордон. — Ми й не хочемо того, щоби Ваша Екселенция брали на себе одвічальність поза кордоном; ми просимо лиш о одного заптія (поліцияна) аж до кордону, бо й так Ваша власть сягає лиш до кордону. — То добре, щасливої дороги, а передовсїм вертайте щасливо. Дам вам чотирох зантіїв, бо одного за мало.

На другий день вибрали ся ми верхом в дорогу і виїхавши кріпостною брамою пустились на передмісте, повне пороху. З разу їде ся дорогою помежи величезними альоесами і опунциями та цвитучими олеандрами; відтак щезає ся гущавина, а показують ся гаї оливних дерев; на котрих висять оливки, як сливки. Місцями ростуть кипреси і фіґові дерева. Рівнина межи Канеєю, а горами піднимає ся поволи в гору, а коли вже станути при самім споді гір і подивити ся позад себе, видко ціле море дерев, котрі вкрила груба верства пороху, бо вже від кількох місяців не було дощу. Але мимо того очам нашим представляє ся милий вид і як би не ті білі та ясно-зелені ряди наметів, під котрим стоять табором турецкі нізами (лінїєве войско) і редіфи (резерва), то можна би думати, щи тут справдешний рай на земли, що тут чоловік в мирі може весело і вигідно жити без великого труду і праці. Але аж будучим поколїням мир принесе щастє. Смагляві лиця вояків в турецких уніформах, що порозкладали ся денеде попід оливними деревами споглядають на нас сердито, майже так само, як ті заптії, що ведуть нас попри них. О скілько на перший погляд можна осудити в турецкім таборі, через котрий мусимо переїздати, панує великий порядок. Всюди доокола нас стоїть передна сторожа; при дорогах стоять малі відділи войска, під командою офіцирів. Завдяки нашим чотиром заптіям нас нігде не спиняють, перепускають в спокою.

Аж ось і Мурнїес, перше село за містом, котре ще єсть в руках турецких. Високо понад дерева піднимають ся старі як сьвіт мури давних лїтних дворів венецких. Колись жило ся тут весело венецким купцям, котрих родини в часї спеки в Канеї шукали тут холоду. Улиці тут бруковані круглим камінєм — знак турецкої господарки, боками коло них стоять порозвалювані давні венецийскі палати, о широких примурках, під вікнами ростуть кактуси. На однім домі видко ще цїлий бальксн, на котрого марморовій плиті спочивала колись дрібна ніжка венецийскої джентільдонни. Полупаний герб над дверми вкрив вічно зелений блющ. Межи тими палатами розсїли ся тепер нові люди. Якісь дивні, углуваті доми, збудовані неправильно і без всякої краси, з множеством сходів та малими ґаде́нями. Але й з них тепер руїни; їх розвалено по части підчас давнійших революций, по части таки вже підчас теперішної. Обпалені бальки винстають з окоптїлих стїн; мешканцї погибли, або повтїкали в гори. Природа не мала ще часу вкрити зеленою покривою ті слїди знищеня. В селї пусто, нема людий; лиш з одного дому, якогось старого будинку, котрого високі вікна замуровані до половини і в горі заосмотрені зелїзними кратами, виглядає якийсь нізам; карабін при нїм каже здогадувати ся, що він тут стоїть чи сидить на вартї. На кінци села, в кількох не дуже зруйнованих хатах, розсїли ся музулманьскі втїкачі. Споглядають на нас сердито і кленуть, бо ми прецї одновірці тих ґяврів, що попалили турецкі села на острові, а людий з них вигнали на чужину.

Ідемо дальше почерез гущавину олєандрів та попід явори до найблизшого постерунку. Недовірчиво споглядає на нас якийсь чауш (фельдфебель), рослий Альбанець. Єго люди сидять кучки під шатром. Чауш довго надумував ся аж наконець дав нам двох із своїх людий, бо заптії не хотїли вже дальше іти. Ледви що

Новинки.

Львів дня 14 вересня 1896.

— Президент висшого Суду краєвого у Львові, др. Тхоржницкий, одержав достоїньство тайного радника.

— Нова стация телєграфу буде отворена з днем 16-го с. м. при уряді почтовім в Великих Очах, яворівского повіта.

— Іспит з жіночих робіт ручних відбуде ся перед комисиєю іспитовою в Сокали дня 5-го жовтня с. р. Кандидатки, що суть учительками при публичних школах, мають внести свої подання через окружні ради шкільні, а ті, що не мають посад учительских, просто до дирекциї ц. к. учительскої семинариї в Сокали найпізнїйше до дня 25 с. м. До подання треба додати: 1) Метрику хресту, на доказ, що кандидатка окінчила 18 рік житя; 2) сьвідоцтво здоровля; 3) сьвідоцтво з окінченої VIII-ої кляси школи видїлової, або науки приватної; 4) сьвідоцтво моральности, коли кандидатка не повнить учительскої служби; 5) виказ перобленого до іспиту наукового материялу; 6) жіночі ручні роботи, викінчені власноручно кандидаткою, треба предложити комісиї при устнім іспиті.

— Огнї. В Бовдурах, брідского повіта, ударив грім в одну загороду. В наслідок того вибух огонь і знищив 15 господарств з всїми будинками і припасами збіжа. В часї пожару лютила ся така буря, що годї було ратувати. Шкода виносить около 26.000 зр. Староство зарядило в повітї складки на нещастних погорільців, що лишили ся без даху і хлїба.

— На шибеницю засудив суд в Кракові Йосифа Румана і Йосифа Ржепу з Гвіздця коло Бжеска, котрі в ночи на день 1-го червня с. р. убили колами Вікторию Войтасикову, а її мужа так збили, що він утратив притомність. Напад на Войтасиків доверчено задля рабунку. Оба опришки признали ся по части до вини.

— Про сьвяткованє ювілею унії берестейскої містить „Душпастир" такі вісти: Дня 10, 11, 12 і 13 липня сьвятковано ювилей Унії Берестейскої місиєю в Буцневі деканата тернопільского а дня 14, 15, 16 і 17 липня в Теребовли деканата теребовельского. Як в однім, так в другім місци випали місиї дуже величаво. О величавість подбано тим, що місиї ті уряджено в однім як другім місци при нагоді віднустів привязаних при церквах тих, одній на торжество сьв. верховних апостолів Петра і Павла, при другій на сьвято положення ризи Пречистої Діви, куда то з давен давна рік річно нарід громадно напливає. І по оголошеню місий тих в церквах дотичних деканатів нарід виляг із цїлої охрестности, хоч був відплив і приплив, кождого дня було до 10 тисяч голов. А що на ті дни посприяла погода, то духовеньство доохрестне вирушило з вірними своїми з походами процесийними. — О дві милї від Львова а о пів милї від стациї Старе Село лежить село Поломия межи двома горами, котрі в своїм видовженю півколесом замикають на милю довгу долину давного города Звенигорода. Над селом Поломиею на виступаючій в долину горі стоїть старинна капличка в честь Божої Матери, котрої культ в тім місци сягає безперечно часів княжих руских. В тім то місци, на тій від віка мольбами предків осьвяченій горі, коло каплички перебудованої 1596 р. на порученє князя Константина Острожского, відбуло ся дня 2 серпня торжественне ювилейне торжество в память Унії Берестейскої при участи 22 сьвященників під проводом Всесьв. митрата і прадата о. Білецкого запрошеного на той торжественний обхід. — На памятку 300-лїтного ювілею Унії Берестейскої відбула ся в днях 20, 21, 22 і 23 червня тридневна місия духовна в Добротворі, пов. камінецкого, устроєна сьвітским духовеньством деканату бускго під проводом о. Сидора Зелеского з Милятина. Що дня виголошено чотири науки, котрі тревали годину і більше. Нарід слухав з великою увагою. Сповідало 16 сьвящеників безвпинно. Приступило до сьв. Причастия враз з дїтьми і латинниками 1500 вірних. Народу було до 5000.

— Будівляні робітники з цїлої Галичини і Буковини відбули в недїлю до вівтірка, отже через три дни з'їзд. В нїм взяло участь 30 делегатів з галицких міст і один з Чернівців (Уріх). Сей розповідав страшні річи про положенє будівляних робітників на Буковинї, що они працюють по 12 до 16 годин денно за оплатою 1 зр. 20 кр., а орґанізацию мають аж від найновійшого часу. На з'їздї ухвалено резолюциї, в котрих домагає ся зменшення годин працї, а побільшення платнї. Говорено на тім з'їздї також про робітничу пресу. Львівский відпоручник Бориславский зажадав, щоби для всхідної Галичини видавати руский додаток до істнуючих робітничих ґазет. З'їзд спротивив ся рішучо сему жаданю задля того, що рух робітничий між Русинами є дуже незначний, а ті Русини, котрі належать до руху, вміють лїпше по польски як по руски, та що з того повстали би лиш непотрібні кошти, бо навіть рускі часописи радикальні „Народ" і „Хлібороб" і т. п. перестали виходити з браку передплатників. По такій дискусиї цофнув відп. Бориславский своє внесене.

— Поганий визиск. Селяни з околиці Солотвини наймили ся до робіт рільничих у Фішера, властителя Топоровець на Буковинї. Кромі згодженої заплати мали они ще дістати два вози збіжа з безплатною доставою до Станиславова. Тимчасом Фішер вислав збіже на кошт селян. Коли они прийшли відбирати збіже, мусїли за привіз заплатити 100 зр., а що гроший не мали, то мусїли зичити.

— Зпід Лютовиск пишуть: Страшне нещасте постигло село Береги горішні коло Лютовиск. Дня 2-го вересня зірвала ся страшна буря і почав падати град величини лїскового оріха з такою силою, що в пів години знищив цїлковито всї дозрілі засїви.

— Другий раз цвитуть дерева, а то черешні, вишні і яблінки в Лужанах, Шипинцях і Зеленеві на Буковинї. Цїкаво, що як-раз садовина цвите в тих громадах, де був недавно град і дуже упкодив деревину.

— За намірене убийство ставав сими днями перед судом присяжних у Львові бувший акцизний стражник, 19-лїтний Лапиньский, котрий видалений із служби за донос рівно-ж акцизного стражника Александра Круля — ранив того послїдного вистрілом з револьвера. Лапиньский оправдував ся в той спосіб, що

ми уйшли трийцять кроків, як вже й чезли оба нїзами, а ми остались в гущавинї олеандрів самі, по серединї межи Турками а ворохобниками.

Тепер їдемо вже самі. Вузонька стежка піднимає ся високо в гору. Під нами лишають ся дерева і корчі, а ми вступаємо в скалисту кретийску пустиню. Як веселі та милі долини, так знов сумні і понурі та неприязні суть кретийскі гори. Мала травичка, котру вже давно спалило сонце, виглядає з поміж сїрих скал; тихенько лїтає понад ними ластівка. Боками сторчать фантастично полупані скали, перед нами піднимає ся стрімка стїна; здаєсь, що тут вже конець нашій дорозї, але гірскі коники ідуть поволи і певним кроком чим раз висше. Поза нами на зеленій рівнинї лежить Канея а там дальше синїє ся море зі своїми кораблями; тут на голім, полупанім камїню припікає сонце. Ся нїма природа, то образ пристрасти Кретийця. Та сама сила сотворила одну і другу, та сама сила зробить їм конець.

Довго їхали ми так, аж наконець показала ся одна жива душа, якийсь пастух з козою. То він мабуть перед хвилею стрілив, щоби дати знак, що надходять якісь люди. Відтак показала ся якась сама одна жінка. — Я не бою ся — казала она — Турок сюда не прийде, а християн нема менї чого боятн ся. — Та й правду казала. Турецке пановане не сягає аж сюди в гори, оно обмежає ся лиш на укріплені міста на побережу. В гордих кретийских горах не має Турок нїякої сили; тут анї слїду з него. Нехай би Туреччина й придушила ворохобню з напруженєм всїх своїх сил, але на цїлім острові она не запанує; мусїла би хиба в кождій дебрі, в кождім селї, в кождій хатї тут на горах поставити залогу.

Передної сторожи ворохобників нїгде не видко. Але від часу до часу несесь вистріл по горах. Аж ось і перше село — несподїванка! Здавалось би, що тут недалеко від Турків, бо лиш кілька годин дороги, стоїть на вартї половина ворохобників, що тут десь воєнний табор, що бігають післанцї, що снують ся патрулї. Анї слїду з того всего. Сїльце в малім ярі спочиває собі межи рожковими деревами, плятанами, фіґами, та оливними садами так спокійно і мирно, як коли-б нїхто не мав иншої роботи лиш рвати свобі овочі з дерева, напитись з кернички холодної водицї та лежати собі в холодку. — Ба, — каже якийсь селянин, рослий і добре узброєний Грек — Турки сюди не прийдуть, а коли-б їм захотїло ся, то наші люди на горах дадуть завчасу знати. Заким би Турки вилїзли з дебри, то нас було би вже кілька сот людий при купі, а я ручу вам, що тоді хиба лиш дуже мало Турків вернуло би назад. — А як би вас зайшли з иншого боку? — питаємо. — Тогди мусїли би іти через инші села, а ми би прийшли нашим сусїдам в поміч. І тогди би їх не богато назад вернуло. — Коли так, то вам нема чого жалувати ся! — Борони Боже! — Але бо суть другі християни, котрі мусять терпіти, а ми і так від Турків не зазнали нїчого доброго.

Оттак Кретийцї, сьвідомі того, що належать до одного народу, боронять одні других, ідуть одні другим в поміч і тим сильні, стоять один за всїх, всї за одного. А що часть Кретийців, хоч з того самого народу, покинула свою віру і стала музулманами — перекинчиками, то християньскі Кретийцї відцурались їх і уважають їх за ворогів свого народу та ведуть з ними борбу так само як з Турками.

Тепер їдемо в прекрасну, зелену долину де ростуть міҗдали і каштани, помаранчі і цитрини та де рожки з дерева їздцеви на кони таки самі майже в рот лїзуть. Лиш з великим трудом приходить ся їхати по скалистій стежцї, заваленій ще до того величезним камінєм. По дорозї стрічають нас селяни; у кождого на плечах рушниця, а в руках прилади господарскі. Незадовго виїзджаємо на вижину, де на лїво стоять турецкі форти; на право спадає вижина в широку долину, поза котрою на стрімкім убочу гори єсть головна оборонна позиция ворохобників. Переїзджаємо ще через село Петрасто Неро, де на зборах старшини громадскої розповідаємо, яке становище заняла Европа супротив кретийскої справи; відтак їдемо дальше долиною вздовж якоїсь річки. Турецкі форти виглядають як монастирі. Здобути їх годї. Венецкі будівлї могли їм за взорець служити. Маленькою брамою в'їздить ся до такого форту. З поза мурів можна стріляти на ворога, котрий не має пушок, щоби ті мури розвалити. Вже добре змеркає ся, коли по крутій стежці доїзджаємо до табору ворохобників. Чим раз частїйше чути вистріли; видко, що добре пильнують ся. Поза купою камїня видко передну сторожу. Наконець стаємо на горі і купа диких, відважних людий обступає нас.

Мовчки ведуть нас дальше, а що вже таки добре стало темно, то ми й не виділи, що опинили ся перед якоюсь малою хатчиною під величезними плятанами. Якісь бородаті сильної будови люди обступили нас, коли ми в хатї посїдали на стільцї. Майже всї они в кретийских народних строях, в широких шараварах, в чоботах з сирої козячої шкіри, оперізані темно синими поясами, поза котрими сьвітять ся ножі і ручки від револьверів. Мають на собі короткі кафтани без рукавів, а голова у кождого обкутана хусткою, або наложений на нїй фез з довгим кутасом. Всї мають на собі через плече і повиж пояса ремені з набоями, у кождого своя рушниця. Коли відтак розложили ватру і поломіни від неї осьвітили цїлий сей образ, виступила перед наші очи цїла краса сего повної сили народу. Енерґічні черти лиця, сьвітячі очи, жиласті рамена і руки. Були між ними і люди слабої будови тїла, видко, що міщухи. Всї они поралися коло нас, утомлених подорожних, подавали воду і каву, горівку з винограду та вуглики до закурення папіросів. Дуже були цїкаві почути щось нового. Зараз стали довідувати ся: Чи султан, чи ґубернатор буде мати право спротивити ся ухваленим кретийским соймом законам? Чи в Константинополи грають з нами комедию, чи таки направду слухають ради амбасадорів? Що кажуть на то, що якась американьска ґазета назвала нас злодіями і розбишаками? — і т. п. Аж трудно було на все відповісти. Ми принесли були добру вість, бо як-раз наспіла була до Канеї вість, що держави европейскі більшу часть їх жадань постановили були предложити Портї.

він хотів сповнити самоубийство в очах Круля, а той зачав з ним тормоситись, револьвер вистрілив і Круля легко ранив. Суд, на підставі вироку судиїв присяжних, котрі заперечили головне питане що-до наміреного убийства, засудив Лапиньского лише за ушкоду тіла і то без злого наміру, на два місяцї арешту. Прокуратор зголосив жалобу неважности.

— **Женщини розбійнички.** Онегди по полудни вибрала ся зарібниця Катерина С. з Голоска великого до Львова по справунки. Перед рогачкою побачили єї якісь три баби, а міркуючи що у Катерини суть гроші, кинули ся на неї, повалили єї на землю, та страшно єї побили. Відтак обрабувавши єї з гроший, котрих Катерина мала 20 зр. і з одежи, утїкли. Побита лежала до вечера на болонях під рогачкою і аж при помочи знакомих жінок, котрі надійшли і підняли єї, пішла на стацию ратункову до Львова, де її подано першу поміч. Та пригода вказує на велику здичілість обичаїв у львівских передміщан, тим більше, що — як зізнала побита — всї три женщини-напастниці виглядали на досить заможні господині.

— **„Дрібниця“.** Двох лїкарів візвано до хорого, котрий скалїчив ся в руку. Один з лїкарів оглянувши єго каже, що треба буде відняти два пальцї. „Навіть три“ — відзиває ся другий — „Нї, нї, лише два“ — повідає перший. „Три“ — опирає ся другий. На то обзиває ся перший спокійно: „Про мене, нехай будей три; за-для такої дрібниції чей не будемо перечити ся“.

— **Померли**: у Львові Мария з Височаньских Гавацка, жена ад'юнкта судового з Гусятина, дня 11 с. м., в 30-ім році житя; — в Райтаровичах коло Самбора о. Виктор Неронович, тамошний парох і мостиский містодекан, в 67-ім роцї житя.

Господарство, промисл і торговля.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує: З днем 1 вересня с. р. отворено перестанок Равельсбах лежачий між стациями Цірсдорф і Лїмберґ-Майсав при клм. 64·3 на шляху Відень-Еґер для руху особового і пакункового. Білети будуть видавані в пристанку, а пакунки буде принимати ся тілько за платню додатковою.

Шлях зелїзниці льокальної Цвітав-Полічка зі стациями Цвітав (Тов. вел. держ.), Блюменав і Полічка, як тоже пристанками Цвітав (зел. льок.), Штанґендорф і Ляубендорф, передасть ся до прилюдного ужитку дня 15 вересня 1896. Згадані висше стациї уряджені суть для руху загального, пристанок Цвітав (зел. льок.) для руху особового і товарів в наборах цїловозових, пристанки же Штанґендорф і Ляубендорф тілько для руху особового.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 14 вересня. Вчера відбуло ся тут в ратуши віче селяньске в котрім взяло участь около 10.000 людий. Віче повитав намістник Кільмансеґ іменем правительства. Віче ухвалило ряд внесень в справах промислових і господарских, межи иншими заказ термінової торговлї збіжем і резолюцию в справі угоди з Угорщиною, жадаючу значного підвисшеня квоти припадаючої на Угорщину. Наконець ухвалено вислати президию віча в депутациї до цїсаря.

Евксиноград 14 вересня. Приїхав тут князь болгарский на короткий побут і поїде звідси просто на маневри.

Софія 14 вересня. З нагоди виборів до ради громадскої прийшло при установлюваню бюра виборчого до великої бійки. Кількох людий зранено камінєм. Радославісти хотїли устроїти віче перед льокальом виборчим, але полиция не допустила до того. Чутка, що радославісти здержать ся від голосованя, єсть мабуть лиш маневром виборчим.

Завелась жива розмова, але нїхто не вірив, що мир дасть ся удержати. — Боронимо свого права — казали всї — і поки що спускаємо ся лиш на себе самих і на отєю (при тім показувано на рушницю)! Коли-ж пішла бесїда про американьску ґазету всї з обуренєм говорили: Ми покинули жінки і дїти, боремось за віру і наше право, жиємо тут як вдівцї в журбі і недостатках! Що ми кому зрабували? Що ми кому украли? — Настало велике роз'ярене і давались чути голоси: Прийшли знов якісь чужі? Може знов будуть нас фотоґрафувати? Чи хотять забавити ся нашим коштом, а відтак прозивати нас розбишаками і злодіями?

Готово ще було прийти до того, що були би нам показали свою злість, але ми їм відповіли: Як би ми вас уважали за розбишаків і злодіїв, то чей не були би до вас прийшли; ми хочемо лиш від вас самих почути, що вас спонукало до борби, як вам тут жиє ся і що ви думаєте о будучности. Завелась була широка розмова політична і була би, хто знає доки, вела ся, як би не увійшли були грецкі офіцири, котрі взяли нас в свою опіку і завели нас до тих нам незнакомих, до котрих ми мали поручаючі письма, іменно же до панів Венїзельоса, Капсальоса і Маркантонакіса, котрі мають великий вплив на комітет революцийний. В хатї старого „капітана“, де они мешкають зовсім не видко нїякого збитку; там сидить ся на скринях з патронами, спить ся на тоцї, а живить ся козячим молоком, хлїбом, яйцями і овочами. Старий капітан, давний борець за свободу, аж не знає що собі робити, такий рад з того, що чує пуканину рушниць і видить, як молодїж стає до війни з Турком. Єго жінка на другий день спекла мабуть послїдні кури чужим Ґерманї (Нїмцям). Тимчасом на горах заблисли огнї таборні, а в нашій головній кватирі позамикано старанно двері і вікна.

На другий день пішли ми до комітету революцийного. Крутими доріжками помежи скалами і на метер високими стїнами з каміня іде ся до головної кватири ворохобників, до малої, не впадаючої в око хати. Нас ввели торжественно і церемонїяльно до неї. Сходами входить ся просто до комнати. Зараз при входї розглянулись ми по комнатї: вузкий диван, коло него кілька стільців, на стїнах карти, один револьвер, шабля в позолочуваній похві, дві шовкові парасолї, одна червона і одна чорна, а в однім кутї купа вівса. Ми знали, що комітет складають поновне Костарос Волюдакіс, комендант повстанців в Апокоронї 1866 р., адвокат Маркос Дімітракакіс, властитель ґрунту Маркос Сервос, сьвященик Еманиїл Каселльос, адвокат Еманиїл Маркандопакіс і лїкар Юрий Андредакіс, Секретарями комітету суть пп. Зурідіс і Кадеіракіс. Всї роблять враженє людий спокійного але рішучого характеру.

Завелась політична розмова, котрої зміст остаточно був такий Крета не потребує Турків, хоче сполучити ся з Грециєю; але що сила значить нинї більше як право, то Крета готова відступити від того, коли всї єї жаданя будуть їй признані. Коли-ж нї, то лїпше згинути від разу в борбі, як давати ся поволи руйнувати. Жалї Кретийців звістні: безсильність доброго а всемогучість злого ґен.-ґубернатора; брак справедливости в судах; несправедливий розділ віроісповідань в жандармериї; протеґованє музулманів, що не говорять по грецки; погане поступованє войска; лиха господарка фінансова. Всему тому мусить раз настати конець. Музулманьского ґен.-ґубернатора нам не треба бо хочби і як він був добрий, то мусїв би сам задля себе оглядати ся на Порту. Грецких магометан не хочемо проганяти, скоро они не будуть могли чи в злім чи в добрім числити на опіку правительства. Кажуть, що инші християни ще більше терплять, але з того ще не виходить, щоби від Кретийців жадати спокою і підданьства. — От такі були заявленя Кретийців. По тім показано нам стрільницю а опісля відбув ся пир з такими присмаками, як упечене на рожнї порося, знамениті овочі і ще знаменитше червоне вино.

(Дальше буде.)

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	10·25	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	3·29	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	5·00[10]	6·25[8]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в неділї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в неділї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзниці 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

Приходять з

Кракова	1·30	5·10	8·45	8·55	6·55	9·30	—
Підволочиск	2.34	10·05	—	8·05	510	—	—
Підвол. з Підз.	2.18	9·50	—	7·42	4·45	—	—
Черновець	9·55	—	—	2·01	7·28	—	—
Черновець що понеділка	—	—	—	6·13	—	—	—
Белзця	—	—	—	—	5·45	—	—
Мушини на Тарнів	5·10[1]	—	—	8·55[2]	6·55	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·51[3]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·00	1·51[4]	10·10
Брухович [5])	—	—	—	—	—	8·03	—
Брухович [6])	—	—	—	—	—	8·25	—
Янова	—	—	—	7·50[7]	—	5·28[8]	8·54[8]
Янова [9])	—	—	—	—	1.10	7·48	—

[1]) Від 25 червня до 15 вересня. [2]) Від 1 червня до 30 вересня. [3]) Від 10 липня до 31 серпня. [4]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [5]) Від 1 мая до 25 червня і від 15 серпня до 6 вересня. [6]) Від 26 червня до 14 серпня. [7]) Цїлий рік. [8]) Від 16 червня до 31 серпня. [9]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Ломницького під зарядом В. І. Вебера.